

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: X. X. X., narozený dne X
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2021 č.j. OAM-702/ZA-ZA11-P05-2020

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2021 č.j. OAM-702/ZA-ZA11-P05-2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 10. 10. 2020 rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se neuděluje.

II. Obsah žaloby

- 2. Žalobce namítal, že bylo porušeno ust. § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), dále též ust. § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

3. Konkrétně poukazoval na to, že pokud žalovaný zjistil zhoršující se zdravotní anamnézu, měl se zabývat tím, zda je pro tento konkrétní druh onemocnění přístupná léčba v zemi původu, v tomto směru neunesl své důkazní břemeno, k posouzení této skutečnosti si neopatřil žádné zprávy o zemi původu. Žalobce uváděl několik zdravotních anamnéz, tj. problémy se srdcem, vysoký krevní tlak, poškozenou kyčel, zkrácenou dolní končetinu, podezření na ztrátu zraku na jednom oku a problémy s prostatou a ledvinami. K žalobě přiložil lékařské zprávy z roku 2021 (tj. ze dne 11. 5. 2021, 9. 7. 2021, 31. 5. 2021, 29. 4. 2021 a 11. 6. 2021), tvrdil, že trpí na X, z tohoto důvodu byla žalobci provedena X, byl mu nalezen X a X, dále trpí X. Měl za to, že s ohledem na čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice by měl soud přihlídnout k aktuálnímu zdravotnímu stavu žalobce v době rozhodování soudu. Novějšími zprávami pak žalobce nedisponuje v důsledku pochybení žalovaného, který žalobci mylně odňal status žadatele o mezinárodní ochranu a žalobce tak nemohl vyhledat potřebnou lékařskou péči. Žalovaný měl rozsah žalobcových potíží podrobit zkoumání, nebyla dostačující skutečnost, že je jeho stav stabilizovaný a byl by schopen návratu do země původu, žalovaný měl zjistit informace o povaze onemocnění žalobce, případně provést znalecký posudek, a vyhodnotit, jaké potenciální zákroky a léčbu by měl žalobce podstoupit a následně se zabývat tím, zda je toto konkrétní ošetření či lék v zemi původu žalobce dostupný. Rovněž měl posoudit potenciální náklady ve světle socioekonomických vztahů žalobce, na což také rezignoval, dále měl posoudit, zda je vůbec schopen transportu do země původu, zda může nastoupit k letecké přepravě či jak jinak je možné jeho přesun realizovat. Poukázal na rozhodnutí ve věci Paposhvili v. Belgie, stížnost č. 41738/10, kde ESLP stanovil kritéria, která je nutná při posuzování aktivace čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) brát v potaz.
4. S ohledem na výše uvedené považoval za nedostatečně zjištěný skutkový stav ohledně dostupnosti zdravotní péče, léků a možností léčby onemocnění v zemi jeho původu a s tím spojených rizik jeho navrácení do země původu. Žalovaný k tomu neshromáždil žádné objektivní informace, své závěry opřel o vlastní nepodložené domněnky. Pokud nezjistil, jaká je dostupnost a kvalita péče při léčbě konkrétní diagnózy, pak nemůže přezkoumatelně tvrdit, že dostupnost i kvalita péče v zemi původu je pro potřeby žalobce dostačující.
5. Měl za to, že žalobci měl být vzhledem k jeho závažným problémům udělen humanitární azyl, žalovaný se s touto možností dostatečně nevypořádal, rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné.
6. Namítal, že mu v zemi původu hrozí vážná újma, neboť v důsledku nedostatečné lékařské péče v zemi původu by byl vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení a vycestování žalobce je v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Jeho vycestování by mohlo znamenat návrat do prostředí, kde není dostupná uspokojivá léčba komplikovaného onemocnění žalobce, napadené rozhodnutí je v rozporu s čl. 2 a 8 Úmluvy.
7. Upozornil, že žadatel o mezinárodní ochranu má toliko povinnost přednést konzistentní a důvěryhodnou výpověď, přičemž v případě pochybností má být postupováno ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu.
8. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, odkázal na napadené rozhodnutí, jehož odůvodnění považoval za vyčerpávající, a obsah správního spisu. Uvedl, že tvrzeným důvodem žádosti o

mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu žalobce na území ČR, žalobce též zmínil humanitární důvod žádosti v souvislosti s jeho nedobрым zdravotním stavem a potřebu lékařské péče, dále uvedl, že žádost podal, protože nesnáší lidi v X a jejich mentalitu. Ke zdravotnímu stavu žalobce uvedl, že se jím zabýval, avšak tento Paposhviliho standardu nedosahuje, případ žalobce nelze považovat za život bezprostředně ohrožující, akutní, a tedy hodný zvláštního zřetele. Sám žalobce v průběhu řízení k možnosti léčení svých zdravotních problémů v X uvedl, že lékaři a kliniky tam jsou, ale že se tam léčit nechce, což dle jeho sdělení nesouvisí s úrovní zdravotnictví, žalobce má v X lékaře nedůvěru, ale nikoli jako lékaře, ale jako lidi. Žalobce tedy v průběhu řízení ani netvrdil, že by mu v případě návratu do vlasti nebyla poskytnuta dostatečná lékařská péče, ani nevznsl žádné pochybnosti o kvalitě či úrovni zdravotnictví v X, pouze tvrdil, že tuto péči odmítá ze svého vlastního subjektivního rozhodnutí, které však dle názoru žalovaného nelze akceptovat a založit na něm rozhodnutí o udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

10. Byl přesvědčen, že zdravotní stav žalobce nijak nebagatelizoval, z hlediska mezinárodní ochrany však může být relevantní pouze takové onemocnění, které je akutní a velmi závažné, jestliže nelze předpokládat, že by vzhledem k úrovni a dostupnosti zdravotní péče mohlo být v potřebném standardu léčeno v zemi původu. Nejsou-li tyto mimořádné okolnosti naplněny, není povinností státu zmírňovat rozdíly v úrovni zdravotnických systémů v dotčených státech (NSS č.j. 1 azs 200/2014-27). Měl za to, že rozsudek ESLP ve věci Paposhvili v. Belgie na daný případ nelze aplikovat, v případě pana Paposhviliho lékaři konstatovali, že přerušení léčby by u něj vedlo k jeho smrti, dopady tohoto rozsudku lze nalézt v několika aspektech, tj. ve snížení standardu aplikace čl. 3 Úmluvy v případech vyhošťování těžce nemocných cizinců, ESLP nově za okolnosti, které by mohly bránit vyhoštění, označil případy těžce nemocných cizinců, ve kterých byly prokázány závažné skutečnosti vedoucí k závěru, že tento cizinec sice není v bezprostředním nebezpečí smrti, ale čelil by po vyhoštění kvůli nedostatečné léčbě v přijímající zemi reálné hrozbě vážného, rychlého a nenávratného zhoršení zdravotního stavu, které by vedlo k silným útrapám nebo značnému zkrácení délky života; nepožaduje tedy nadále, aby stěžovatel namítající potenciální porušení čl. 3 Úmluvy byl na pokraji smrti. Zdravotní stav žalobce požadavky nově stanoveného Paposhviliho standardu nesplňuje, dle uvedeného rozsudku ESLP je navíc vždy na žadateli, aby předložil důkazy o existenci takových závažných důvodů, přičemž dále je vnitrostátních orgánech, aby tvrzené riziko podrobily přezkumu a veškeré pochybnosti vyvrátily, odkázal na příslušnou judikaturu NSS.

11. Uvedl, že podaná žaloba neprokazuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

IV. Doplnění žaloby

12. V podání ze dne 30. 3. 2023 došlém soudu dne 31. 3. 2023 žalobce poukazoval na svůj aktuální zdravotní stav, který se během posledních 8 měsíců zhoršil, žalobce je dispenzarizován na urologii, ortopedii, neurologii a kardiologii, pohybuje se jen s velkými obtížemi, trpí kontinuální bolestí, je depresivní, trpí úzkostmi a nespavostí, jeho zdravotní stav vyžaduje kontinuální a intenzivní péči a léčbu, má plánovanou operaci na 24. 5. 2023 na urologii ve FN X (biopsie prostaty), poté budou stanoveny termíny pro další čtyři operace, jakákoli změna může být komplikací a při odkladu jeho léčby může dojít k ohrožení jeho života. Uvedl, že k dnešnímu dni má tak silné bolesti a je omezen v pohybu, že nevychází ze svého bytu, až na zcela výjimečnou situaci, jakou je návštěva lékaře. Není v současné době

stabilizován, jakákoliv změna jej ohrožuje na životě, není schopen návratu do země původu, jeho stav odůvodňuje závěr o hrozící vážné újmě ve smyslu § 14a zákona o azylu, je důvodná obava, že by již samotná cesta do země původu žalobce ohrožovala na životě, není zajištěno, že by v zemi původu byla žalobci okamžitá lékařská pomoc, bez které je ohrožen na životě. Transport žalobce do země původu by znamenal naplnění znaků nelidského a ponižujícího zacházení, které by bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR, jde o rozpor s čl. 2 a 8 Úmluvy a zásah do práva na život a zdraví dle Listiny základních práv a svobod.

V. Obsah správního spisu

13. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce, občan X, podal dne 10. 10. 2020 v ČR žádost o udělení mezinárodní ochrany, dne 20. 10. 2020 poskytl údaje k žádosti a uvedl, že z X odjel naposledy v roce 2014, poté hodně cestoval po Evropě, od března 2020 je trvale v ČR, má problémy se srdcem, bere na to prášky, má vysoký tlak, na to rovněž bere prášky, má poškozenou kyčel, musí chodit o berli a kvůli tomu má zkrácenou nohu, má to vliv i na jeho páteř a koleno, zhoršil se mu zrak, asi ztratil zrak na jedno oko, má zánět v očích, má problémy s prostatou, má na to užívat každý den prášky, dále má asi problémy s ledvinami. Vyčerpал zákonné možnosti, jak být v ČR, proto žádá o mezinárodní ochranu, chtěl by tady žít, nechce se vrátit do X, jediná možnost pro něj, jak zde zůstat, je požádat o azyl.
14. Během pohovoru dne 20. 10. 2020 žalobce dále uvedl, že v ČR nikdy neměl udělené vízum či povolení k pobytu, dne 15. 7. 2020 dostal výjezdní příkaz, do X se nechce vrátit, protože nesnáší mentalitu X, jsou agresivní, neféroví, špatní lidé, tak z 80%, má zdravotní problémy srdeční od března 2020, byl u kardiologa, má X a vysoký tlak, bere X, dále má problémy s nohou už dlouho, ale zhoršuje se to, noha ho omezuje, když musí ujít třeba kilometr, má bolesti, když je v klidovém režimu, s nohou špatně pohybuje, ale nebolí to, u doktora s nohou nebyl, koupil si chodítka, berli, žádné léky na to nebere, aby se vyléčil, musil by na výměnu kloubů, dále má problémy s okem asi 4 – 5 měsíců, zhoršuje se to, skoro na oko nevidí, kupoval si prášky, u očního nikdy nebyl, na prostatu si kupoval prášky, u urologa byl naposledy před třemi lety, dále bere X a X X, má jít na katetrizaci žil. Na dotaz, zda by se mohl léčit v X, uvedl, že lékaři i kliniky tam jsou, ale nechce se tam léčit, nesouvisí to s úrovní zdravotnictví, ale s jeho psychickým rozpoložením, nemá v ně důvěru, ne jako v lékaře, ale jako v lidi. Problémy v X neměl, ale v ČR se cítí nejvíc doma, chtěl doložit lékařské zprávy, byl poučen o možnosti dodávat materiály do svého spisu.
15. Dne 25. 3. 2021 se žalobce mohl seznámit s podklady rozhodnutí, ke svému zdravotnímu stavu doplnil, že od pohovoru prošel lékařskými vyšetřeními, žádost o azyl nepodal kvůli obavě z něčeho v X, ale protože nesnáší lidi v X, nechce tam jet, dále jí podal z humanitárního důvodu, protože má problémy se srdcem, dne 22. 3. 2021 byl objedнан na katetrizaci, kde mu řekli, že by tam mohl zůstat až 8 dní, proto katetrizaci zrušil, aby se mohl dostavit ke správnímu úkonu, čeká na biopsii 3 část těla, protože má podezření na rakovinu prostaty, cév a kůže, kvůli správnímu úkonu biopsii posunul na duben, za několik měsíců bude vědět, jestli má rakovinu nebo ne, těžko se pohybuje, po skončení žádosti o azyl půjde do pečovatelského domu, nechce, aby za něj vše platil stát, ale potřebuje péči, beze spoustu prášků, jeho zdravotní stav není dobrý.
16. Napadené rozhodnutí bylo vyhotoveno dne 12. 4. 2021, žalovaný zde podrobně rekapituloval všechna tvrzení žalobce, shledal, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha legalizovat si v ČR pobyt, dále žalobce zmínil humanitární důvod žádosti v souvislosti se svým zdravotním stavem a také uvedl, že žádost podal, protože nesnáší lidi v X a jejich mentalitu. Žádost považoval za zjevně účelovou cílenou čistě na legalizaci

pobytu, což dovozoval z tvrzení žalobce, dále ze skutečnosti, že žalobce žádost podal až poté, co mu byl dvakrát udělen výjezdní příkaz. Z hlediska § 14 zákona o azylu žalovaný vyšel z toho, že žalobce je dospělou a plně právně způsobilou osobou, zvažoval zdravotní stav žalobce, kdy přesto, že žalobce ke svým tvrzením nedodal žádné lékařské zprávy, hodnotil alespoň tvrzení žalobce, vzhledem k charakteru tvrzených potíží však nepovažoval jeho případ za život bezprostředně ohrožující, akutní, a tedy zvláštního zřetele hodný, dovozoval to též z toho, že žalobce kvůli správnímu úkonu odložil plánované lékařské výkony, u očního lékaře nebyl, u urologa naposledy před 3 lety, s nohou u lékaře rovněž nebyl, na oko a prostatu si léky kupoval sám, přitom již je zdravotně pojištěn, zároveň nepopíral, že by mu v případě návratu do X byla poskytnuta lékařská péče, neměl ani pochybnosti o kvalitě či úrovni zdravotnictví v X, tuto péči odmítá pouze ze subjektivního důvodu. Důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu tak neshledal. Z hlediska možného udělení doplňkové ochrany vyšel z toho, že zdravotní potíže žalobce jej nijak bezprostředně neohrožují na životě, ani jeho život významným způsobem neomezují, přičemž z výpovědi žalobce je zřejmé, že v případě návratu do X by mu byla poskytnuta dostatečná a kvalitní lékařská péče, nemá žádné pochybnosti o kvalitě či úrovni zdravotnictví v X, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, či že by případné vycestování žalobce bylo v rozporu s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Na základě výše uvedeného žalovaný žalobci mezinárodní ochranu neudělil.

17. Žalobce podal dne 15. 7. 2021 žádost o určení neplatnosti doručení, ministr vnitra rozhodnutím ze dne 2. 11. 2021 č.j. MV-156436-3/SO-2021 zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2021 č.j. OAM-702/ZA-ZA11-ND-2020, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o určení neplatnosti doručení podle § 24 správního řádu a věc vrátil správnímu orgánu k novému projednání. V rozhodnutí uvedl, že napadené rozhodnutí dosud nebylo žalobci řádně doručeno a tedy nenabýlo právní moci.
18. Následně žalovaný přistoupil k opakovanému doručování napadeného rozhodnutí a doručil jej žalobci dne 6. 1. 2022, kdy nabylo právní moci.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

19. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
20. K projednání dané věci soud nařídil ústní jednání, které se mělo konat dne 31. 3. 2022, předvolání bylo žalobci doručeno osobně dne 13. 3. 2022, tedy více než 10 dnů před jednáním (§ 49 odst. 1 s.ř.s.). Žalobce podáním došlým soudu dne 31. 3. 2022 požádal o odročení jednání, a to z důvodu svého aktuálního zdravotního stavu, ke kterému uvedl, že se je dispenzarizován na urologii, ortopedii, neurologii a kardiologii, pohybuje se jen s velkými obtížemi, trpí kontinuální bolestí, je depresivní, trpí úzkostmi a nespavostí, jeho zdravotní stav vyžaduje kontinuální a intenzivní péči a léčbu, má plánovanou operaci na 24. 5. 2023 na urologii ve FN X (biopsie prostaty), poté budou stanoveny termíny pro další čtyři operace, při odkladu jeho léčby může dojít k ohrožení jeho života. Uvedl, že k dnešnímu dni má tak

silné bolesti a je omezen v pohybu, že nevychází ze svého bytu, až na zcela výjimečnou situaci, jakou je návštěva lékaře. S ohledem na to tvrdil, že není schopen se jednání zúčastnit, žádal o odročení minimálně do doby jeho plánované operace tj. do 24. 5. 2023. Rovněž požádal soud o ustanovení zástupce, neboť je neznalý českého práva a není schopen se sám hájit před soudem. K tomu žalobce doložil lékařskou zprávu ze dne 22. 3. 2023 praktického lékaře MUDr. R. S., dle které je žalobce polymorbidní s vážným zdravotním stavem, je dispenzarizován na urologii, ortopedii, neurologii a kardiologii, žije sám, špatně chodí (s pomocí berlí), trpí na kontinuální bolest a z toho je depresivní a úzkostný, od 1/2023 z důvodu chron. a silné bolesti je omezena hybnost, od 25. 3. 2023 X, požaduje kontinuální a intenzivní péči a léčbu, má plánovanou operaci dne 24. 5. 2023 na urologii ve FN X (biopsie prostaty – léčba X), dále se stanoví termíny pro 4 další operace (X levé ledviny – X, pravá nadledvina – chirurg. zákrok, P. a L. náhrada kyčelního kloubu), je velmi doporučeno, aby pokračoval s léčebným plánem ve zdravotnických zařízeních, kde je dispenzarizován, každá signifikantní změna (místo a druhu léčby), může být komplikací při odkladu léčby a může dojít k ohrožení jeho života. I když z lékařské zprávy přímo nevyplývalo, že by žalobce měl překážku v účasti na jednání, nebylo na základě popisu zdravotního stavu žalobce možné vyloučit, že jeho aktuální subjektivní potíže byly takového rázu, že nebyl schopen se jednání zúčastnit. S ohledem na to a i vzhledem k tomu, že žalobce požádal o ustanovení zástupce, soud jednání odročil na neurčito.

21. Následně soud vyzval žalobce k doložení jeho poměrů k návrhu na ustanovení zástupce, daná výzva byla žalobci doručena osobně dne 19. 4. 2023, žalobce na tuto výzvu ve stanovené lhůtě, ani později nijak nereagoval, nic soudu nesdělil, z těchto důvodů soud usnesením ze dne 29. 5. 2023 č.j. 4 Az 5/2022-63 návrh žalobce na ustanovení zástupce zamítl, usnesení bylo žalobci doručeno osobně dne 2. 6. 2023, žalobce proti němu nepodal kasační stížnost.
22. Žalobci bylo zasláno předvolání k jednání (č.l. 66) na den 14. 7. 2023, kde mu bylo soudem též sděleno, že pokud by se jednání nemohl zúčastnit z důvodu svého zdravotního stavu, může si pro jednání zvolit zástupce. Předvolání bylo uloženo a připraveno k vyzvednutí dne 15. 6. 2023, zásilka byla žalobci doručena fikcí dne 26. 6. 2023 (tedy více než 10 dnů před termínem jednání), následně byla dne 27. 6. 2023 vhozena žalobci do schránky. Žalobce na toto předvolání nijak nereagoval. Teprve dne 13. 7. 2023 odpoledne žalobce telefonicky sdělil informačnímu centru soudu (viz úřední záznam č.l. 73), že včera podal na poště omluvu z jednání spolu se zprávou od lékaře, uvedl, že nemůže sedět, stát, ležet apod., nemůže se jednání zúčastnit a žádá o odročení. Na dotaz pracovnice informačního centra soudu, proč zaslal omluvu teprve včera, uvedl, že je to mezi soudem a poštou a dle jeho názoru se omluvil včas.
23. Ke dni 14. 7. 2023 (do doby konání ústního jednání, ani v jeho průběhu) soudu nebyla doručena písemná žádost žalobce o odročení jednání. Soud se tak zabýval telefonickou žádostí žalobce o odročení jednání a dospěl k závěru, že nebyly splněny podmínky pro odročení jednání dle § 50 s.ř.s., a tedy ve smyslu § 49 odst. 3 s.ř.s. bylo možné ve věci jednat.
24. Podle § 49 odst. 3 s.ř.s. *neúčast řádně předvolaných účastníků nebrání projednání a skončení věci, nejsou-li důvody pro odročení podle § 50 s.ř.s.*
25. Podle § 50 s.ř.s. *může být jednání z důležitých důvodů odročeno; soud může odročit jednání též tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhnou.*

26. Podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod platí, že *„[k]aždý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.“* Výkladem tohoto ustanovení se mnohokrát zabýval Ústavní soud, který např. v právní větě nálezu ze dne 28. 8. 2002, sp. zn. I. ÚS 729/01, publ. pod č. N 108/27 SbNU 205, zdůraznil: *„Případné zásahy do základních práv nebo svobod a tedy i jejich omezení musí být interpretováno restriktivně a nikoliv extenzivně. Zejména je třeba respektovat zásadu, že při omezení základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a že taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena (čl. 4 odst. 4 Listiny). Jestliže tedy podle ustanovení § 101 odst. 2 o. s. ř. (poznámka: ve znění před účinností zákona č. 30/2000 Sb.) platilo, že „nedostaví-li se řádně předvolaný účastník k jednání, ani nepožádal z důležitého důvodu o odročení, může soud věc projednat v nepřítomnosti takového účastníka, přihlédne přitom k obsahu spisu a dosud provedeným důkazům“, je zřejmé, že tuto zákonnou výjimku ze základního práva zakotveného v čl. 38 odst. 2 Listiny nelze chápat způsobem rozšiřujícím.“*
27. Aplikací čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod v oblasti správního soudnictví se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu již ve svém rozsudku ze dne 17. 2. 2005, č. j. 2 Afs 5/2005-96, č. 558/2005 Sb. NSS, kde uvedl: *„Zásada bezprostřednosti soudního jednání není v čl. 38 odst. 2 větě první Listiny základních práv a svobod zakotvena samoučelně – jejím smyslem a účelem je zajistit, aby soud přinejmenším v jedné soudní instanci s účastníkem vešel či mohl vejít (požaduje-li to účastník) v osobní kontakt a aby účastník mohl soudu bezprostředně a přímo sdělit svoji verzi toho, co je předmětem rozhodování, a poukázat na skutečnosti svědčící ve prospěch této verze, a to i v případě, že soud na základě dosud získaných informací z vyjádření účastníků a ze správního spisu má (a třeba i, jak se nakonec ukáže, oprávněně) za to, že účastník soudu žádnou relevantní informaci neposkytne. Uvedená zásada je samozřejmě akceptována v civilním i trestním soudnictví a není důvodu ji v soudnictví správním vytěšňovat.“*
28. K otázce několikanásobného odročení ústního jednání Ústavní soud v nálezu ze dne 28. 8. 2002, sp. zn. I. ÚS 729/01 připustil, že soudy *„nejsou povinny akceptovat jakékoliv žádosti o odročení, neboť pak by v konkrétních případech mohlo ze strany některých účastníků řízení docházet k záměrným procesním obstrukcím.“* Tentýž názor zastává rovněž Nejvyšší soud, který v rozsudku ze dne 17. 12. 2009, sp. zn. 21 Cdo 2839/2008, zdůraznil, že *„důležitost důvodu, pro který účastník řízení žádá o odročení jednání, soud posuzuje vždy s přihlédnutím ke všem okolnostem konkrétního případu. I když účastník řízení ve své žádosti uvádí důvod jinak způsobilý vést k závěru o odročení jednání (dalšího jednání), není soud vždy povinen takový důvod akceptovat, a to zejména tehdy, není-li využíván v souladu se smyslem a účelem ustanovení § 101 odst. 3 o. s. ř., ale k záměrným procesním obstrukcím, sledujícím především bezdůvodné protahování občanského soudního řízení a zvyšování nákladů s tím spojených; uvedený právní názor platí i ve vztahu k posouzení důvodnosti omluvy ve smyslu ustanovení § 153b odst. 1 o. s. ř.“*
29. Z ust. § 50 s.ř.s. plyne, že žádost o odročení musí být řádná a včasná, je třeba uvést konkrétní důvod, který brání v účasti na jednání, který musí být vždy doložen. Dle komentářové literatury (Z. Kühn, T. Kocourek, a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 414 an.): *„Žádost se musí dostat do dispozice předsedy senátu či*

samosoudce v každém případě před zahájením jednání. Tomu musí účastník či zástupce uzpůsobit formu žádosti, přičemž musí počítat s tím, že při podání žádosti na podatelnu či elektronickou podatelnu soudu zabere distribuce pošty určitý čas.“ ... „Žádost je třeba učinit bezprostředně poté, co se účastník řízení či jeho zástupce dozvěděli, že se nebudou moci jednání zúčastnit. K tomu, aby soud vyhodnotil žádost jako včasnou, nepostačuje, že se dostala k předsedovi senátu před zahájením jednání. Je třeba zohlednit veškeré okolnosti, především zda byla žádost o odročení podána skutečně bezprostředně poté, co bylo zřejmé, že se účastník či zástupce nebude moci jednání zúčastnit. Nelze odhlížet od toho, že příprava na jednání může být v mnoha případech značně časově náročná, a to jak pro soud, tak pro další účastníky řízení. V takovýchto případech pak nelze považovat za včasnou žádost, která je soudu doručena den před jednáním a která je odůvodněna např. služební cestou, dovolenou či kolizí jednání, jestliže o tomto důvodu musel žadatel vědět mnohem dříve.“

30. V daném případě soud žádost žalobce za řádnou a včasnou nepovažoval. Byť žalobce nebyl v rámci telefonického sdělení žádosti o odročení příliš konkrétní, nevyplývalo ze sdělených informací, že by žádal ze zdravotních důvodů aktuálně či náhle a nepředvídatelně vzniklých, naopak tyto informace směřují k dlouhodobým obtížím žalobce, které již popisoval v rámci řízení a pro které již jednou o odročení žádal. V takovém případě však bylo povinností žalobce, aby tyto informace sdělil soudu ihned, jak se o nich dozvěděl (resp. hned, jak se dozvěděl o termínu jednání), a aby též soudu včas řádně doložil lékařskou zprávu potvrzující specificky přímo to, že se nemůže účastnit jednání. Nelze považovat za včasné, pokud žalobce dle svého tvrzení podal zásilku s lékařskou zprávou k poštovní přepravě dva dny před soudním jednáním, když tato zásilka nebyla soudu do doby konání jednání doručena. Ke dni konání jednání (14. 7. 2023) tak soud neměl nijak podložené, že žalobce zdravotních důvodů nebyl schopen se jednání zúčastnit. Nebylo přitom možné vycházet ani z lékařské zprávy ze dne 22. 3. 2023, které byla více než čtyři měsíce stará a sama o sobě neindikovala překážku žalobce účastnit se jednání dne 14. 7. 2023. Soud nijak nezlehčuje závažný zdravotní stav žalobce, nicméně přesto je jeho odpovědností svou případnou nezpůsobilost účastnit se jednání řádně a včas doložit, což v daném případě nebylo splněno. Z postupu žalobce, který opakovaně požádal o odročení zcela těsně před soudním jednáním, přičemž v mezidobí se soudem vůbec nekomunikoval, a to ani ohledně ustanovení zástupce, o kterého požádal, plynou dle názoru soudu indicie o účelovosti daného postupu žalobce.
31. Soud je však povinen v řízení postupovat hospodárně, žádostem o odročení může vyhovět pouze pokud jsou řádné, včasné a podložené důležitým důvodem, žaloby ve věcech mezinárodní ochrany navíc patří mezi agendu, kterou mají soudy vyřizovat přednostně. Ze všech shora uvedených důvodů tak soud žádosti žalobce o odročení jednání dne 14. 7. 2023 nevyhověl.
32. Pro úplnost a nad rámec výše uvedeného soud uvádí, že teprve po skončení jednání a po vyhlášení rozsudku byla soudu dne 14. 7. 2023 v 9:45 doručena písemná žádost žalobce o odročení jednání z důvodu nepříznivého zdravotního stavu, ke které žalobce přiložil lékařskou zprávu ze dne 11. 7. 2023 MUDr. R. S. Nicméně, ani kdyby tuto zprávu soud obdržel před výše uvedeným jednáním, nic by to na výše uvedených závěrech soudu nezměnilo, neboť ani z této zprávy přímo nevyplývá, že by se žalobce nemohl jednání soudu zúčastnit.
33. Žalovaný při ústním jednání setrval na svém stanovisku.
34. Dále se soud vyjádří k vlastním žalobním námitkám.

35. K úvodním obecným námitkám obsahujícím výčet jednotlivých ustanovení právních předpisů, které dle názoru žalobce žalovaný porušil, soud konstatuje, že ji nelze považovat za řádný žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. *„Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti“* (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Těmto požadavkům obecný odkaz na ustanovení správního řádu či zákona o azylu, který není podepřen konkrétními skutečnostmi či právní argumentací, nedostojí (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Soud se proto touto námitkou samostatně nezabýval.
36. K námitce ohledně neudělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) je zapotřebí uvést, že obecná východiska soudního přezkumu takového rozhodnutí shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: *„Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“*
37. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jehož žádosti správní orgán

v následujících fázích řízení vychází, žadatele stíhá břemeno tvrzení, které je dále doplněno i důkazním břemenem, které je však již rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Podle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí v první řadě z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41). Z toho plyne, že i žadatel o udělení mezinárodní ochrany má povinnost předložit správnímu orgánu důkazy k podpoře svých tvrzení, která se vztahuje zejména na důkazy, které jsou mu k dispozici či které má možnost si opatřit. Až v návaznosti na takové tvrzení platí, že *„jakmile uvádí jakékoli skutečnosti svědčící o tom, že došlo, nebo že by potenciálně mohlo dojít, k zásahu do jeho lidských práv, který by byl azylově relevantní, pak je třeba se tvrzeními detailně zabývat a žadatelem uváděné skutečnosti konfrontovat se zjištěními týkajícími se situace v zemi původu žadatele“* (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 – 63 či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70).

38. V daném případě žalobce v průběhu správního řízení sdělil žalovanému informace o svém zdravotním stavu, které žalovaný zcela přesně v napadeném rozhodnutí rekapituloval. K těmto tvrzením žalobce nedoložil žádné podklady, tedy zejména lékařské zprávy, byť byl dotazován, zda chce na podporu svých tvrzení doložit nějaké doklady a byl poučen o možnosti dodávat materiály do svého spisu. Při seznámení se s podklady navíc uváděl, že prošel několika lékařskými vyšetřeními, ale žádné zprávy nedoložil. Žalovaný přesto tvrzení žalobce o jeho zdravotním stavu nijak nezpochybňoval a přes jejich neprokázání tvrzený zdravotní stav z hlediska možného udělení humanitárního azylu hodnotil. V této souvislosti je však klíčové též tvrzení žalobce, který uvedl, že v X jsou dostupné kliniky a lékaři, nijak nezpochybňoval úroveň tamního zdravotnictví, ani dostupnost lékařské péče pro jeho osobu pro případ návratu, žalobce návrat do X odmítal čistě ze svých subjektivních důvodů, dle kterých nesnáší X pro jejich mentalitu a X lékařům nevěří jako lidem (nijak však nezpochybňoval jejich odbornou úroveň).
39. Žalovaný tak na základě tvrzení poskytnutých žalobcem vyhodnotil jeho zdravotní stav, a to v rozsahu jím sdělených informací, přičemž soud má za to, že tyto informace byly dostatečné k tomu, aby žalovaný mohl řádně posoudit, zda se jedná o případ hodný zvláštního zřetele, kdy by bylo možné uvažovat o udělení humanitárního azylu. Z popisu žalobce bylo zřejmé, že trpí určitými zdravotními problémy, žalovaný tyto problémy nijak nezlehčoval, nicméně nebylo indikováno, že by se jednalo o osobu zvláště těžce postiženou nebo zvláště těžce nemocnou. Soud shledal, že nebylo povinností žalovaného, aby z vlastní iniciativy zjišťoval další informace o zdravotním stavu žalobce, či dokonce nechal zpracovávat znalecký posudek. Žalobcem udané informace ohledně jeho zdravotního stavu byly dostačující pro přijetí závěru o tom, zda jsou v jeho případě dány určité mimořádné okolnosti, které by bylo možné zvažovat z hlediska udělení humanitárního azylu. V této souvislosti žalovaný zcela přiléhavě přihlédl též k tomu, že žalobce úroveň ani dostupnost zdravotní péče v zemi původu nijak nezpochybňoval. Nebylo tedy namístě, aby žalovaný vyhledával informace o dostupnosti potřebné péče pro žalobce v zemi původu, když navíc žalobce ke svým onemocněním neuvedl žádné konkrétní diagnózy a nedoložil lékařské zprávy. Bylo však patrné, že se nemůže jednat o případ, kdyby bylo zcela nehumánní azyl neposkytnout.
40. Soud považuje učiněné hodnocení v souladu se shora uvedenou judikaturou za dostatečné, ve shodě s žalovaným pak má za to, že nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v

případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv. Rovněž má za to, že žalovaný své závěry podložil přezkoumatelným úvahami vycházejícími z individuálních okolností daného případu. Námitka je nedůvodná.

41. Soud v souvislosti s námitkou o neudělení humanitárního azylu neprováděl dokazování lékařskými zprávami přiloženými žalobcem k žalobě, které pocházejí z doby po vyhotovení napadeného rozhodnutí, a nepřihlédl ani ke zprávě provedené k důkazu ze dne 22. 3. 2023. V případě přezkumu humanitárního azylu se totiž uplatní § 75 odst. 1 s.ř.s., podle něhož správní soudy obecně vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, na humanitární azyl nedopadá čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice (k tomu např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2018 č.j. 5 Azs 201/2017-37).
42. Žalobce dále namítal, že žalovaný pochybil při posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany s ohledem na zdravotní stav žalobce. Soud tento náhled nesdílí.
43. Pokud jde o možnost udělení doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů, poukazuje soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2020 č.j. 10 Azs 437/2019-83, ve kterém tento soud popsal příslušnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, včetně rozhodnutí ze dne 13. 12. 2016 ve věci Paposhvili proti Belgii, stížnost č. 41738/10, kterého se dovolává žaloba. *„Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) i Nejvyššího správního soudu plyne, že ve velmi výjimečných případech lze vzhledem k závažným humanitárním důvodům dojít k závěru, že povinnost žadatele o mezinárodní ochranu vycestovat do země původu by mohla vést k porušení čl. 3 Úmluvy. Původní judikatura vztahující se k otázce doplňkové ochrany z humanitárních důvodů stanovila velmi přísné podmínky pro její udělení. Žadatel o mezinárodní ochranu se musel ocitat takřka na pokraji smrti (např. AIDS v terminálním stadiu). Tento velmi přísný standard, zastávaný Evropským soudem pro lidská práva v rozsudcích ze dne 2. 5. 1997 ve věci D. proti Spojenému království, stížnost č. 30240/96, a ze dne 27. 5. 2008 ve věci N. proti Spojenému království, stížnost č. 26565/05, ESLP zmírnil v rozsudku ze dne 13. 12. 2016 ve věci Paposhvili proti Belgii, stížnost č. 41738/10. Setrval sice na tom, že institut doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů musí zůstat vyhrazen pro velmi výjimečné případy, nikoliv však jen pro ty, v nichž je žadatel v době podání žádosti bezprostředně ohrožen na životě. Podle rozsudku ve věci Paposhvili jde i o případy vážně nemocných osob, „u nichž se lze ze závažných důvodů domnívat, že v přijímající zemi by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav nemocné osoby vážně, rychle a nevratně zhorší, a to by vedlo k intenzivnímu utrpení této osoby nebo k výraznému snížení předpokládané délky jejího života“ (bod 183 rozsudku).“ Z toho dovodil, že: „Pro rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů jsou stěžejní tyto podklady a informace: 1) ty, které se týkají zdravotního stavu žadatele, a 2) ty o kvalitě a dostupnosti zdravotní péče a léků v zemi, kam by musel žadatel vycestovat. Z judikatury ESLP plyne, že je na žadateli, aby předložil důkazy pro to, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma, neboť by se mu tam nedostalo vhodné zdravotní péče odpovídající jeho vážnému zdravotnímu stavu (srov. bod 186 rozsudku Paposhvili). Informace o svém zdravotním stavu musí poskytnout žadatel v takové kvalitě, aby z nich bylo možné učinit závěr o tom, v jak závažném stavu se žadatel nachází a jaké riziko by pro něj představovaly samotná cesta do země původu i následné setrvání v ní. Na žalovaném je, aby tyto důkazy řádně posoudil a potvrdil či rozptýlil žadatelovy obavy, že se jeho zdravotní stav zásadně zhorší, tím, že si obstará dostatek informací o dostupnosti zdravotní péče v žadatelově zemi původu (obdobně bod 187 rozsudku Paposhvili).“*

44. V daném případě žalovaný nepochybil, pokud při posuzování možnosti udělení doplňkové ochrany vycházel pouze z informací o zdravotním stavu, které mu sdělil sám žalobce, a v rámci kterých neuvedl konkrétní diagnózy a nepřiložil ani žádné lékařské zprávy. Není však povinností žalovaného, aby z vlastní iniciativy další informace o zdravotním stavu dohledával, či určoval diagnózy žalobce nebo nechával zpracovat znalecký posudek, z výše uvedeného naopak vyplývá, že je to povinnost žalobce, aby žalovanému takové dostatečně určité údaje předložil. Jak totiž rovněž konstatoval Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném rozsudku č.j. 10 Azs 437/2019-83: „*V České republice však žalovanému zákon nepřikazuje, aby žádost o doplňkovou ochranu, podanou kvůli špatnému zdravotnímu stavu žadatele, nejdříve posoudil lékař či aby se k žádosti vždy alespoň vyjádřil znalec z oboru lékařství. Nelze proto říci, že žalovaný nutně pochybil, pokud učinil závěr o závažnosti žadatelova zdravotního stavu, aniž si přizval k posouzení případu znalce s potřebnou specializací. Posouzení žadatelova zdravotního stavu totiž nespočívá v tom, aby žalovaný sám určil žadatelovu diagnózu (její vývoj, vhodnou léčbu...) a hodnotil ji odborně, čistě z lékařského hlediska. Úkolem žalovaného je vzít v potaz lékařské zprávy a další informace o zdravotním stavu žadatele a pochopit jejich smysl tak, aby byl schopen konstatovat, nakolik závažný žadatelův zdravotní stav je – nikoliv tak, aby byl schopen popsat biologickou či fyziologickou podstatu žadatelových problémů.*“ A dále NSS vyslovil: „*Ministerstvo vnitra posuzuje zdravotní stav žadatele o doplňkovou ochranu z humanitárních důvodů [§ 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] na základě lékařských zpráv, které mu předložil žadatel, s cílem zjistit, zda jde o výjimečný případ, v němž žadateli hrozí při návratu do země původu vážná újma kvůli možnému zhoršení jeho již špatného zdravotního stavu. Při této úvaze zejména srovnává žadatelův případ s jinými případy tohoto typu řešenými judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, případně i Nejvyššího správního soudu. Zpravidla není zapotřebí, aby ministerstvo nechávalo za účelem posouzení závažnosti žadatelova zdravotního stavu vypracovat znalecký posudek z oboru zdravotnictví.*“ (podtržení doplněno – pozn. soudu)
45. Dalším podstatným aspektem, o který žalovaný opřel své odůvodnění a se kterým se soud ztotožňuje, je skutečnost, že žalobce neuváděl žádná tvrzení, kterými by jakkoli zpochybňoval, že v zemi původu potřebná lékařská péče na odpovídající úrovni existuje a je pro něj v případě návratu dostupná, ba naopak žalobce v souvislosti se svými potížemi výslovně uváděl, že kliniky a lékaři tam jsou a že žalobce nijak úroveň tamního zdravotnictví nepochybňuje. Byť žalovaný výslovně rozhodnutí ve věci Paposhvili nezmínil, postupoval ve smyslu tohoto rozhodnutí i související judikatury, když zdůraznil tento podstatný aspekt výpovědi žalobce. Jak totiž plyne z výše uvedeného, je na žadateli, aby tvrdil a rovněž též prokázal, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma, neboť by se mu tam nedostalo vhodné zdravotní péče odpovídající jeho vážnému zdravotnímu stavu. Nic takového však žalobce ani netvrdil, lékařskou péči v X odmítal ze zcela jiných čistě subjektivních důvodů, dále ani netvrdil, že by pro něj přesun do X měl být ze zdravotních důvodů jakkoli problematický.
46. Pokud však v řízení nebylo žalobcem zpochybněno, že je lékařská péče na odpovídající úrovni pro něj v zemi původu dostupná, nemůže se jednat ani o situaci obdobnou jako v případě Paposhvili, a tudíž se ani nemohou uplatnit požadavky v něm stanovené, kdy by si žalovaný měl obstarávat dostatek informací o dostupnosti zdravotní péče v žadatelově zemi původu, takový postup by byl v daném případě zcela nadbytečný.
47. Žalobcem sdělené informace pak vykazovaly takovou míru konkrétnosti, že žalovanému umožnily učinit závěr, že se z hlediska zdravotních aspektů nejedná o výjimečný případ, přičemž ve spojení se skutečností, že žalobce neměl pochybnosti o kvalitě

a úrovni zdravotnictví v X, se nemohlo jednat o případ, kdy by hrozilo porušení čl. 3 Úmluvy a tedy by bylo důvodné udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b), případně písm. d) zákona o azylu. K tomu soud pouze doplňuje, že z informací sdělených žalobcem nebylo možné dovodit, že by jeho zdravotní problémy vyvolávaly neustálou obavu o život žalobce či o to, že se jeho stav rázem zhorší, jeho problémy se nejevily jako neřešitelné, ani se s nimi nepojila závislost na českém zdravotním systému.

48. Soud v této souvislosti odkazuje též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2 Azs 383/2020 – 24, ve kterém shledal: „Dále je nezbytné zdůraznit, že žalobkyně v průběhu správního řízení ke svému zdravotnímu stavu sama nedoložila zhora žádné lékařské zprávy ani jiné podklady; toliko obecně, bez jakýchkoli odborných lékařských podrobností pouze uvedla, jaké zdravotní obtíže subjektivně pociťuje. Bylo přitom její povinností předložit důkazy, že by jí na Kubě hrozila vážná újma z důvodu, že by se jí tam nedostalo vhodné zdravotní péče odpovídající jejímu zdravotnímu stavu; takové informace přitom měla poskytnout v takové kvalitě, aby z nich bylo možné učinit závěr o tom, v jak závažném zdravotním stavu se nachází a jaké riziko by pro ni představovala samotná cesta do země původu i následné setrvání v ní (srov. bod 186 rozsudku P. vs. Belgie). Je přitom nutno přisvědčit stěžovateli, že nedostatek relevantních tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu (žalobkyně) nemůže suplovat správní orgán ani následně soud; stěžovatel má obecně pouze posuzovat, zda se jedná o velmi výjimečný případ ve smyslu rozsudku ESLP ve věci P. vs. Belgie, a to na základě porovnání zdravotního stavu žadatele (zdokumentovaného v jím předložených lékařských zprávách či jiných relevantních podkladech) ve vztahu ke správním orgánem zajištěným informacím o úrovni zdravotní péče v zemi jeho původu. V projednávaném případě je však již z výpovědi samotné žalobkyně zjevné, že jí popsaný (nikoliv doložený) zdravotní stav zjevně nemůže naplňovat standard formulovaný v rozsudku P. vs. Belgie, který je vyžadován pro to, aby kvůli jejímu zdravotnímu stavu v zemi původu z důvodu nedostatečného standardu zdravotní péče existovala pro ni hrozba úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.“ V tomto případě navíc stěžovatelka výslovně tvrdila, že jí na Kubě vždy byla potřebná lékařská péče poskytována, netvrdila, že by do budoucna jí tato péče měla být odeprána, NSS dovodil, že nebylo povinností žalovaného v takové situaci shromažďovat dokumenty pojednávající o poskytování zdravotní péče na Kubě.
49. S ohledem na to žalovaný nijak nepochybil, pokud neshromáždil zprávy o dostupnosti lékařské péče v zemi původu, nenechal vypracovat znalecký posudek a nezkoumal, jaké potenciální zákroky a léčbu by měl žalobce podstoupit. Smyslem případného zjišťování dostupné zdravotní péče v zemi původu je vyhodnotit, zda žadatel v případě neudělení doplňkové ochrany nebude ohrožen vážnou újmou, která by dosahovala úrovně mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Taková situace však nemůže nastat, pokud vůbec není zpochybněno, že v zemi původu žadatele je kvalitní lékařská péče dostupná. Soud tak dospěl k závěru, že žalovaný se z hlediska posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany nedopustil nezákonnosti.
50. K žalobě žalobce přiložil lékařské zprávy (ze dne 11. 5. 2021, 9. 7. 2021, 31. 5. 2021, 29. 4. 2021 a 11. 6. 2021), které požadoval provést k důkazu. Soud však tyto zprávy k důkazu neprováděl, neboť ani v soudním řízení nebylo nijak relevantně zpochybněno, že by v zemi původu existovala a byla pro žalobce dostupná lékařská péče. Žalobce sice v žalobě obecně uvedl, že by v zemi původu hrozila vážná újma v důsledku nedostatečné péče, ale dále pouze v podmiňovacím způsobu uvedl, že by vycestování mohlo znamenat návrat do prostředí, kde není dostupná uspokojivá léčba. Dále v doplnění žaloby ze dne 30. 3. 2023 pouze obecně

uvedl, že by mu v zemi původu nebyla poskytnuta okamžitá lékařská péče. Žalobce však vůbec nevysvětlil, proč se v žalobě najednou odchýlil od tvrzení uváděných ve správním řízení, kde dostupnost lékařské péče v X nezpochybňoval, co ho k tomu vedlo, jakou konkrétní léčbu potřebuje, z čeho dovozuje, že tato léčba by pro něj nebyla v X dostupná, příslušnou námitku uplatnil zcela neurčitě a navíc částečně hypoteticky. Soud tak nemůže vycházet z toho, že by se jednalo o změnu situace oproti stavu, ze kterého vycházel žalovaný v době vydání napadeného rozhodnutí. Soud tak shrnuje, že žalobce ani v žalobě dostupnost dostatečné léčby a lékařské péče s ohledem na onemocnění žalobce žádným relevantním způsobem nezpochybnil. Soud nemá v úmyslu nijak zlehčovat či bagatelizovat zdravotní stav žalobce. Nicméně, z popsaných důvodů soud neprováděl dokazování lékařskými zprávami žalobce z doby po vyhotovení napadeného rozhodnutí (12. 4. 2021), neboť ani případná zjištění ohledně změny zdravotního stavu žalobce by nemohla nijak zpochybnit závěr žalovaného o tom, že v zemi původu nehrozí žalobci zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy.

51. V doplnění žaloby ze dne 30. 3. 2023 žalobce dále tvrdil, že z důvodu jeho zdravotního stavu není schopen transportu do země původu. K tomuto tvrzení soud provedl k důkazu nejaktuálnější lékařskou zprávu ze dne 22. 3. 2023 praktického lékaře MUDr. R. S., dle které je žalobce polymorbidní s vážným zdravotním stavem, je dispenzarizován na urologii, ortopedii, neurologii a kardiologii, žije sám, špatně chodí (s pomocí berlí), trpí na kontinuální bolest a z toho je depresivní a úzkostný, od 1/2023 z důvodu chron. a silné bolesti je omezena hybnost, od 25. 3. 2023 X, požaduje kontinuální a intenzivní péči a léčbu, má plánovanou operaci dne 24. 5. 2023 na urologii ve FN X (biopsie prostaty – léčba X), dále se stanoví termíny pro 4 další operace (X levé ledviny – X, pravá nadledvina – chirurg. zákrok, P. a L. náhrada kyčelního kloubu), je velmi doporučeno, aby pokračoval s léčebným plánem ve zdravotnických zařízeních, kde je dispenzarizován, každá signifikantní změna (místo a druhu léčby), může být komplikací při odkladu léčby a může dojít k ohrožení jeho života.
52. Z dané lékařské zprávy sice vyplývají údaje o vážném zdravotním stavu žalobce, o plánovaných zákrocích a o nutnosti další léčby jeho obtíží, nicméně, nelze z ní zjistit nic o tom, zda žalobce je či není schopen přepravy do země původu příp. za jakých podmínek, ani o tom, jaká rizika by pro něj případná přeprava do země původu představovala. Jak však vyplývá z výše uvedené judikatury, je doložení takových skutečností povinností žalobce. Z této zprávy ani nevyplývá, že by si žalobce nemohl zajistit příslušnou navazující léčebnou péči v X (která by odpovídala typu léčby, která je mu poskytována v ČR), přičemž s otázkou dostupnosti lékařské péče v X se již soud výše vypořádal. S ohledem na to soud dospěl k závěru, že žalobce své tvrzení o tom, že není schopen přepravy do země původu, neprokázal.
53. S ohledem na shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
54. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. července 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně